

6. Forsøgsordningen gennemføres på grundlag af de gældende regler i retsplejeloven om tiltalefrafald og bistandslovens særlige regler for børn og unge.

Det følger af retsplejelovens § 723, stk. 1, nr. 1 og 2, at tiltalefrafald kan meddeles unge lovovertrædere, når det fastsættes som vilkår, at der fastsættes hjælpeforanstaltninger efter § 33 i lov om social bistand (nr. 1), eller når sigtede var under 18 år på gerningstidspunktet, og der fastsættes samme vilkår, som i betingede domme, jf. straffelovens § 57 (nr. 2). Efter bistandslovens § 33 kan kommunalbestyrelsen meddele henstilling eller pålæg til forældremyndighedens indehaver med hensyn til den unges pleje eller behandling, opdragelse, uddannelse eller arbejde.

Det er Justitsministeriets og Socialministeriets opfattelse, at retsplejelovens § 723 og bistandslovens § 33 indeholder tilstrækkelig hjemmel til at indgå en ungdomskontrakt med de vilkår, som er nævnt ovenfor. Det er normalt de sociale myndigheder som står for tilsynet med, at den unge overholder vilkår, som gives i forbindelse med et tiltalefrafald.

Ifølge retsplejelovens § 723 a kan vilkår i tiltalefrafald kun fastsættes, såfremt den unge i retten har afgivet en uforbeholden tilståelse, hvis rigtighed er bestyrket, og såfremt vilkårene godkendes af retten. Ligeledes skal den underskrevne ungdomskontrakt godkendes af retten. For at opnå mulighed for hurtigt efter sagens opklaring at kunne iværksætte ungdomskontrakter er det derfor nødvendigt, at indgå aftaler med de implicerede retter om, at sager om tiltalefrafald med ungdomskontrakter bliver berammet og behandlet umiddelbart efter modtagelsen i retten.

Indsatsen efter den sociale lovgivning over for børn og unge ophører som hovedregel ved det fyldte 18. år, men kan i visse tilfælde med den unges samtykke opretholdes eller iværksættes for denne aldersgruppe. I tilfælde, hvor en ungdomskontrakt indgås efter at den unge er fyldt 18 år, kræves ikke samtykke fra forældremyndighedens indehaver.

7. Hovedsigtet med forsøgsordningen er at tilvejebringe erfaringer, der kan belyse ungdomskontrakternes praktiske virkemåde og brugbarhed, herunder spørgsmålet om muligheden for at finde egnede aktiviteter m.v. og om, hvorvidt de unge lovovertrædere, der indgår en ungdomskontrakt, vil være i stand til at overholde de aftalte vilkår. I forbindelse med forsøgsordningen vil der derfor blive gennemført løbende, systematiske undersøgelser af kontraktens antal, indhold og forløb, aktivitetsstederne, tilsynsordningen, klientellet m.v. Tilrettelæggelsen af disse undersøgelser vil ske i samarbejde med Socialministeriet og kan f.eks. henlægges til Det kriminalpræventive Råds sekretariat, idet der forudsættes nedsat en særlig styringskomité, der dels løbende skal tage stilling til de tvivlspørgsmål, der måtte opstå dels skal evaluere forsøgsordningen efter en 2-årig forsøgsperiode.

Undersøgelserne skal tage sigte på en vurdering af, om ungdomskontrakterne skal indføres som permanent reaktion overfor unge lovovertrædere, eventuelt ved at der i retsplejelovens § 723 a og bistandslovens § 33 indføres en selvstændig hjemmel (henvisning) til ungdomskontrakter. Endvidere er det tanken i forbindelse med etableringen af en permanent ordning at skabe en særlig hjemmel til udenretlig indgåelse af kontrakten.

Herved opnås mulighed for at indgå kontrakten endnu hurtigere efter sagens opklaring, og reaktionernes karakter af at være en kontrakt mellem samfundet og den unge (og dennes forældre) fremtræder tydeligere.

8. Udgifterne til forsøgsordningen vil blive holdt indenfor de eksisterende budgetrammer.

9. Udviklingen i de senere år viser et fald i antallet af tiltalefrafald over for unge lovovertrædere. For årene 1985-88 har udviklingen i det totale antal af tiltalefrafald, betingede og ubetingede domme samt bødeførelser for de 15-17 årige i forhold til det totale antal af tiltalefrafald, betingede og ubetingede domme samt bødeførelser været således:

	1985		1986		1987		1988	
	15-17 årige	Ialt	15-17 årige	Ialt	15-17 årige	Ialt	15-17 årige	Ialt
Tiltalefrafald	1.445	2.165	1.278	2.075	1.255	2.301	1.141	1.961
Betinget dom	425	8651	457	8.912	460	954	551	9.243
Ubetinget dom	147	14.116	112	14.291	136	14.915	112	15.675
Bødeførelser	8.307	73.187	7.958	76.828	7.512	81.842	7.611	86.619